

Протојереј Ђорђе Стојисављевић: Не постоји предмет који има такав васпитни потенцијал какав садржи Верска настава

Поводом Дана просветних радника, у Задужбини „Доситеј Обрадовић“ у Београду 7. новембра 2023. године одржана је свечаност под називом „Доситеј, школа и књиге“.

У присуству др Славице Ђукић-Дејановић, министра просвете Републике Србије, уважених чланова Управног одбора Доситејеве задужбине, универзитетских професора, ученика добитника Доситејеве награде за литерарне радове и других гостију, обратио се изасланик Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија, протојереј Ђорђе Стојисављевић, шеф Кабинета Патријарха српског:

– Незаслужено ми је припала изузетна част и радост да данас будем учесник ове дивне гозбе духа која носи наслов Доситеј, школа и књиге и да вам као изасланик Његове Светости пренесем очинске поздраве и благослове Патријарха српског г. Порфирија, који се тренутно налази у архипастирској

посети нашој Цркви, Доситејевом народу који живи и ради у далекој Аргентини.

О личности и делу Доситеја Обрадовића, чије име носи ова славна Задужбина, сви смо упознати из више перспектива. Једна од њих, која у многоне одређује смер развоја просвете у Србâ а тиче се његовог целоживотног прегалаштва, јесте образовање. Наша, али и генерације које су нам претходиле, као и оне које ће после нас доћи, дугују велику захвалност управо личности Доситеја Обрадовића који у смутно време националног буђења, политичких, културолошких и других превирања и изазова његова времена, на свој начин учвршћује темеље образовног система у нашој земљи, које за квинтесенцију има оснивање Велике школе, претече Београдског Универзитета.

Ако говоримо о образовању дубоко верујемо да је образовање као категорија подразумевала у то време, али и до недавно, много више од пуког преношења знања. Оно што нарочито овој истини иде у прилог јесте чињеница да, уколико реалност образовања разумевамо кроз призму библијског стварња човека по образу Божјем (где ми као створена деца Божја носимо Његов печат), можемо да га разумемо управо као саображавање ученика учитељу, као својеврсну имплементацију садржаја наставе у личност оног који се образује. И шта тада констатујемо? Да управо онај који се образује поприма лик и образ свог наставника, а кад је тако, онда је неопходно да предавач буде моралан, или Доситејевим речником казано, добродетељан, врлински човек.

Данас смо сви, мање-више, свесни сплета искушења у којем се налази наше друштво, а самим тим и образовање. На првом месту, када то имам на уму, мислим на немиле околности и небивале изазове пред којима смо као друштво занемели, а тичу се страдања недужне деце у ОШ Владислав Рибникар и туробној атмосфери која је потом наступила како у школским зградама тако у целокупном систему просвете и друштву уопште.

Истовремено не можемо а да не приметимо и похвалимо Министарство просвете које је након поменутог догађаја заузело став који на свеобухватан начин жели да преиспита могуће пропусте, актуелног система просвештенија, као и да стави акценат на васпитни аспект одгоја наше деце и омладине. Такође, верујемо да се поменута одлучност неће свести на посвећивање прве седмице септембра другарству и заједништву; нити оснивањем још једног изборног програма него, између осталог, заузимању да се Верској настави врати предметни статус и улагању у заједнички рад на

оснаживању њених васпитних потенцијала кроз: осмишљавање и реализовање семинара и програма обуке за вероучитеље, као и рада на унапређивању њихових наставничких компетенција. Понављамо, то су конкретни кораци да се унапреди не један предмет него читав образовно-васпитни систем у Србији, јер Верска настава покрива трећину Општих циљева образовања и васпитања. Не постоји, нити – због природе самих садржаја којима се бави – може постојати, предмет или програм, који има такав васпитни потенцијал какав садржи Верска настава – и на тој чињеници инсистирамо.

Уверени смо да у једноме имамо скоро истоветан становиште: да само заједничким напорима и добром организацијом, како наших прегалаца, наставног кадра и Министарства просвете, тако и трудом и благословом наше Свете Цркве, као и осталих традиционалних цркава и верских заједница у нашој земљи, можемо успешно корачати напред. Крајње озбиљно схватајући нашу одговорност према долазећим нараштајима у погледу, како њиховог стицања знања у контексту теме данашњег скупа Доситеј, школа и књиге, тако и неизоставног духовног образовања и васпитања, који ни мање ни више, него управо представљају темељ Доситејеве личности и дела. Црква је одувек и заувек, у нашем Светосавском народу, била и остаје дужна да укаже на ризике без обзира на нападе и клевете које због тога трпи – које су уосталом и њена неизбежна „судбина“ у времену, крст који она мора носити управо служећи друштву у којем постоји и делује.

Желећи Доситејевој задужбини и овом часном скупу успех у раду, још једном све срдечно поздрављам, како уважене домаћине и госте, тако још пре и више нашу будућност и перјаницу даровите ђаке Светосавце и Доситејевце, добитнике награда за писану реч.

spc.rs